

NOB-18/2011.
(NOB-18/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2011. szeptember 21-én, szerdán, 10 óra 7 perckor
az Országház földszint 1. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<u><i>Napirendi javaslat</i></u>	3
<u><i>Az ülés résztvevői</i></u>	4
<u><i>Elnöki megnyitó</i></u>	5
<u><i>A határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i></u>	5
<u><i>Tájékoztató az Európai Unió Tanácsa Magyar Elnöksége munkájáról</i></u>	5
<u><i>Győri Enikő, a Külügyminisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára tájékoztatója</i></u>	5
<u><i>Kérdések és vélemények</i></u>	10
<u><i>Válaszadás</i></u>	15
<u><i>Tájékoztató az agrárium helyzetéről a Kárpát-medencei gazdasági együttműködésben</i></u>	19
<u><i>Dr. Czene Zsolt osztályvezető (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója</i></u>	20
<u><i>Dr. Sziebert István politikai főtanácsadó (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója</i></u>	21
<u><i>Kérdések és vélemények</i></u>	23
<u><i>Válaszadás</i></u>	24
<u><i>Egyebek</i></u>	26

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató az Európai Unió Tanácsa Magyar Elnöksége munkájáról

Előadó:

Győri Enikő, a Külügyminisztérium Európai Uniós ügyekért felelős államtitkára

2. Tájékoztató az agrárium helyzetéről a Kárpát-medencei gazdasági együttműködésben

Előadó:

Dr. Sziebert István politikai főtanácsadó, Vidékfejlesztési Minisztérium

Dr. Czene Zsolt osztályvezető, Vidékfejlesztési Minisztérium

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Potápi Árpád János** (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Szili Katalin (független), a bizottság alelnöke
Ékes Ilona (Fidesz)
Révész Máriusz (Fidesz)
Dr. Stágel Bence (Fidesz)
Szávay István (Jobbik)
Dorosz Dávid (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Kovács Ferenc (Fidesz) Potápi Árpád Jánosnak (Fidesz)
Dr. Hoppál Péter (Fidesz) Ékes Ilonának (Fidesz)
Kószegi Zoltán (Fidesz) Révész Máriusznak (Fidesz)
Kalmár Ferenc András (Fidesz) dr. Stágel Bencének (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Győri Enikő, a Külügyminisztérium Európai Uniós ügyekért felelős államtitkára
Dr. Sziebert István politikai főtanácsadó, Vidékfejlesztési Minisztérium
Dr. Czene Zsolt osztályvezető, Vidékfejlesztési Minisztérium

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 7 perc)

Elnöki megnyitó

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Köszöntök mindenkit mai bizottsági ülésünkön. Köszöntöm körünkben Györi Enikő államtitkár asszonyt, aki elfogadta a meghívásunkat, és az első napirendi pont alapján tájékoztatót ad. Sok szeretettel köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri bizottságunk munkáját és természetesen a sajtót is.

A bizottság tagjai megkapták a napirendi javaslatot. Megkérdezem, van-e napirendi kiegészítés. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, mielőtt elfogadnánk a napirendi javaslatot, a jegyzőkönyv számára mondom: én helyettesítem dr. Kovács Ferenc alelnök urat, Ékes Ilona képviselő asszony dr. Hoppál Péter képviselő urat, Révész Máriusz képviselő úr helyettesíti Kószegi Zoltán képviselő urat és dr. Stágel Bence képviselő úr helyettesíti Kalmár Ferenc képviselő urat.

A határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

Megállapítom, hogy a helyettesítésekkel bizottságunk határozatképes. Megkérem képviselőtársaimat, szavazzunk a napirendi javaslat elfogadásáról. Aki elfogadja a napirendi javaslatot, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – Mindenki jelez.)* Egyhangúan elfogadtuk, köszönöm szépen.

Tájékoztató az Európai Unió Tanácsa Magyar Elnöksége munkájáról

Első napirendi pontunk tájékoztató az Európai Unió Tanácsa Magyar Elnöksége munkájáról. Az előadó Györi Enikő, az európai uniós ügyekért felelős államtitkár asszony, akit még egyszer sok szeretettel üdvözlök, egyben át is adom a szót az államtitkár asszonynak.

Györi Enikő, a Külügyminisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára tájékoztatója

GYÖRI ENIKŐ, a Külügyminisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr.

Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Először is köszönöm a meghívást, örömmel jöttem, annál is inkább, mert számomra mindig öröm, ha az európai uniós és a magyar ügyekről egyszerre beszélhetek, nemcsak a Külügyi bizottságban és az Európai uniós ügyek bizottságában, hanem más szakbizottságokban is, hiszen ezek az Európai Unióval összefüggő kérdések életünk szerves részét képezik, és azt gondolom, jó, ha minél több információval szolgálhatunk a törvényhozóknak.

Arra gondoltam, adok egy rövid áttekintést a Magyar Elnökség céljairól, illetve arról, hogy azokat mennyiben sikerült megvalósítanunk, és ez hogyan függ össze a nemzetpolitikai célkitűzésekkel. Talán előljáróban annyit kiemelnék, mindannyian tudjuk, hogy az Európai Unióban a kisebbségi ügyek képviselete, a kisebbségi jogok képviselete nem egy egyszerű történet. Nekünk van egy saját magunk által vállalt célkitűzésünk, teljesen mindegy, hogy most éppen az Európai Unió soros elnöke vagyunk, vagy csak tagállamként működünk, de ezeket a kérdéseket mi mindig kiemelten kezeljük, és a kisebbségi jogok érvényesülését, illetve tulajdonképpen az újabb megerősítését kívánjuk elérni minden megmozdulásunk és politikánk által.

Amikor összeállítottuk a Magyar Elnökség céljait, akkor jó útmutatást kaptunk az Országgyűléstől is. Itt működött egy ötpárti bizottság, amelynek létezését annak idején a Fidesz kezdeményezte még ellenzékiből, és amely tulajdonképpen segítette a kormány

munkáját, hogy milyen irányban gondolkodjunk a célok összeállításakor, és abban a kulturális sokszínűség összpárti támogatást élvezett, hogy ez olyan témakör, amelyet mindenképpen a zászlónkra kell tűznünk a Magyar Elnökség alatt. Természetesen ezt mi komolyan vettük, és minden lépésünkön keresztül igyekeztünk megvalósítani.

Az uniós elnökségi célok kiválasztásánál azt szoktuk mondani, tulajdonképpen szigorúan tilos, hogy azok nemzetállami célok legyenek, mert akkor hiteltelenné válik egy európai uniós ország, ha a saját politikai céljait kívánja elérni elnökségi köntösben. Ez a mi esetünkben nem okozott semmiféle dilemmát, hiszen semmi olyant nem tűztünk a zászlónkra, ami ne lett volna a saját célkitűzésünk is, hiszen a magyar célkitűzések és az európai uniós elnökségünk célkitűzései maximálisan egybeestek.

Arról beszéltünk, hogy tisztességesebb költségvetési gazdálkodás, felelősségteljesebb pénzpolitika az Európai Unióban, az eladósodás megállítása összeurópai érdek, egyben magyar érdek is, Magyarországon jelenleg is ezen dolgozunk, és látjuk, hogy az Európai Unióban is. Ez tehát nemcsak a Magyar Elnökség célkitűzése volt, hanem egy olyan kérdéskör, ami sajnos, úgy tűnik, még jó ideig meghatározó feladat lesz minden uniós tagállam számára, ugyanígy a növekedés beindítása, a foglalkoztatás emelése, ezek megvalósításán dolgozunk itthon, és ilyen gazdaságpolitikai lépéseket végeztünk az elnökség alatt is. De ugyanígy fontos a közös politikánk megerősítése, hogy maradjon az Európai Unióban egy erős kohéziós politika, mezőgazdasági politika. Itt sikerült olyan tanácsi következtetéseket, politikai állásfoglalást elfogadtatni, amelyik kimondta, hogy erre a politikára szükség van most, hogy immár tagállam vagyunk, de nem évült el az Unió többéves pénzügyi keretéről a vita, amely, tudjuk, nem lesz egyszerű történet, hiszen a nettó befizetők szeretnének kevesebb pénzzel hozzájárulni az Unió költségvetéséhez, arra hivatkozással, hogy minden tagállam költségvetése bajban van, miért adnának többet a közösbe. Ezt most tudjuk az érvrendszerünkben használni, hiszen nem egészen fél évvel ezelőtt közösen kimondtuk, hogy márpedig közös mezőgazdasági politikára és kohézióra az Unió fennmaradása, a vidéki lakosság tisztességes megélhetése és egyes régiók leszakadása pedig a versenyképességünket is nehezíti, tehát ezek miatt folyamatosan tudunk visszautalni arra, hogy mit értünk el a Magyar Elnökség alatt, és ez segíti a mostani érvrendszerünket is.

A harmadik nagyobb célkitűzésünk az volt, hogy az uniós polgár könnyebben intézhesse az ügyeit, nagyobb védelemben részesüljön. Itt komoly célkitűzésünk volt az alapjogoktól kezdve egészen az örökösödési ügyekig, illetve a mindenféle ügyintézés megkönnyítéséig, végezetül pedig az, hogy a bővítés ne álljon le, ezt nagyon hangsúlyosan, eredményesen vittük – mindjárt rátérek a részletekre –, hogy a globális felelősségvállalás is fennmaradjon az Európai Unióban.

Most engedjék meg, hogy részletesebben szóljak azokról az ügyekről, hiszen azok voltak a nagy, globális vagy átfogó célkitűzéseink, amelyek a legszorosabban kapcsolódnak a Nemzeti összetartozás bizottsága témaköréhez, és ezeknél a célkitűzéseknél hogyan találhatjuk meg azt az alapmeggyőződésünket, amiről az elején beszéltem, hogy a nemzeti és etnikai kisebbségek jogait, valamint a kulturális sokszínűséget, amelyet egyébként az Európai Unió alapítószerződése is kimondanak és védenek, a gyakorlatban is megvalósíthatassuk, mert az nem elegendő, ha valami a szerződésben rögzítve van, de közben a mindennapokban a polgárok nem érzékelik, hogy márpedig ennek a megvalósításán dolgoznak a huszonhetek.

Kezdeném a bővítés, a schengeni csatlakozás, a vízumliberalizáció témakörével. Itt egyértelműen a legnagyobb sikerünk a horvát csatlakozási tárgyalások lezárása. Elnökségünk utolsó napján került fel az i-re a pont, amikor is sikerült lezárni a fejezeteket. Ez volt a legnagyobb vagy legmunkásabb feladatunk. Nyugodtan mondhatom, senki nem hitt benne, hogy a Magyar Elnökség képes lesz a tárgyalásokat lezárni, többen azt mondták, még egy évvel ezelőtt, a program összeállításakor és az elnökség kezdetekor is, hogy miért tűzünk ki olyan célokat, amelyek elérése szinte reménytelen, de mi azt gondoltuk, hogy igenis, tisztában

lévén a nehézségekkel, meg kell Horvátországért küzdenünk, mert egyrészt tisztességesen felkészült, és a Magyar Elnökség alatt be is fejezte ezt a felkészülést, másrészt pedig Közép-Európa és a Nyugat-Balkán stabilitása érdekében is, hiszen Horvátország felvétele nemcsak Horvátországról szól, hanem az egész Nyugat-Balkánról, arról, hogy ezek az országok érezzék, ha elvégzik a szükséges átalakításokat a demokrácia, a jogállam és a piacgazdaság kiépítése terén, akkor a jövőjük az Európai Unióban van, és ez nemcsak egy üres ígérvény, hanem egy elérhető cél a megfelelő teljesítmény alapján.

Hadd említsem itt rögtön Szerbia kérdéskörét. Szerbia január 31-ére nyújtotta be válaszait a csatlakozási kérdőívre, és meggyőződésem, hogy a horvát csatlakozási tárgyalások felgyorsulása, illetve az, hogy Szerbia is érzékelt, itt áttörést sikerült elérni a horvát ügyben, összefüggésben van azzal, hogy Szerbia is nagyobb sebességre kapcsolt, és két régóta keresett háborús bűnöst elfogtak, illetve kiadtak a Hágai Bíróságnak. Én abban bízom, hogy idén ősszel, októberben jön ki az Európai Bizottság jelentése a csatlakozásra váró országokról, és bízom benne, hogy sor kerülhet arra – nagy vita lesz –, hogy Szerbia megkapja a tagjelölti státuszt. Ez nem feltétlenül jelent azonnali tárgyaláskezdést, például Macedóniának már nagyon régóta van tagjelölti státusza, de a görög-macedón névvita miatt egyelőre nem indulhat el a tárgyalás. Mindenesetre én abban bízom, hogy tudunk bátorító jelet küldeni Szerbiának, elismeréseként annak, amiért sok mindent elvégeztek, és a perspektívájuk igenis, nekik is maga a csatlakozás. Mind horvát, mind szerb vonatkozásban az ottani magyar kisebbségeknek is az egy döntő jelentőségű ügy, hogy az Európai Unióban van a jövőjük, Horvátországnak elvileg 2013. július 1-jétől, Szerbiának pedig egy komoly lépés van kilátásban, és ez tulajdonképpen a Horvátországban, illetve Szerbiában élő magyaroknak is az uniós polgárság perspektíváját hozza el.

Nagyon fontos célkitűzésünk volt, szintén egy nagyon nehéz feladat Románia és Bulgária schengeni csatlakozásának az előkészítése. Ez olyan célkitűzésünk volt, amit nem ígértünk meg, tehát ha valaki elolvassa a Magyar Elnökség programját, abban az szerepel, hogy mindent elkövetünk ennek érdekében. Amikor hozzáláltunk az elnökséghez, akkor már ismert volt az akkor még német-francia belügyminiszteri levél, amelyben megmondták, hogy szerintük ez a két ország nem áll készen a schengeni csatlakozásra. Mi ennek ellenére nagyon hosszas tárgyalásokat folytattunk a problémás országokkal, tehát Németországgal, Franciaországgal, illetve néhány kisebb tagállammal, valamint Romániával és Bulgáriával, közvetítettünk, és próbáltuk segíteni ezt a folyamatot, hogy azok az országok, amelyek nem voltak megelégedve a bolgár és a román felkészüléssel, lássák, milyenek az eredmények, és Románia, Bulgária pedig mindent kövessenek el a felkészülés felgyorsítása érdekében, mutassák is meg ezen országok szakértőinek, hogy ők valóban készen állnak.

Romániáról azt, hogy készen áll, már februárban, Bulgáriáról pedig júniusban sikerült is kimondatni, mind a 27 tagállam egyhangúlag elismerte, hogy a schengeni csatlakozás taktikai feltételeit a két ország teljesítette. A Magyar Elnökség végére elértük azt, hogy akkor egyhangúlag kimondták a tagállamok, hogy a csatlakozás kérdésére pedig legkésőbb szeptemberben vissza kell térni. Ez van most. Ma kezdődik, és holnap folytatódik a Bel- és Igazságügyi Tanács ülése Brüsszelben, ahol ez az egyik legsúlyosabb politikai kérdés, hogy akkor most a Lengyel Elnökség rá tudja-e venni a huszonheteket, hogy zöld lámpát adjanak Románia és Bulgária schengeni csatlakozásához. Mi több opciót tártunk az érintett felek elé, ebben szerepelt a részletes vita, először csak a repterek megnyitása és a szárazföldi határnyitás, ami egy bonyolultabb történet, hogy ez később történjen meg. Franciaországot és Németországot sikerült meggyőznünk, de idő közben – mély meggyőződésem, hogy belpolitikai okokból – Finnország és Hollandia most egyértelműen úgy döntött, egyébként a saját nemzeti törvényhozásukra hivatkozva, hogy nem állnak készen arra, hogy megadják a zöld jelzést ezen két országnak. Természetesen a döntő szót majd holnap mondják ki a belügyminiszterek. Pintér miniszter úr támogatni fogja továbbra is, és viszi tovább azt a

politikát, amit az elnökség alatt vittünk, hogy e két ország esetében, mivel teljesítették a feltételeket, nem lehet menet közben megváltoztatni a játékszabályokat, és hiteltelenné válunk a román és bolgár polgárok szemében, ha ők mindent elkövettek, és egyébként a Magyar Elnökség alatt egyhangúlag ki is mondtuk, hogy készen állnak, de mégis tovább húzzuk az ő csatlakozásukat. Itt Finnországban egy rendkívül széles koalíció van, Hollandiában pedig gyakorlatilag kisebbségben kormányoznak, az ellenzéki pártoktól függenek a kormánypártok, emiatt ez a politikai realitás, és a nemzeti törvényhozásaik kinyilvánították, hogy szerintük sem Románia, sem Bulgária nem készült fel a csatlakozásra.

Mi természetesen visszük tovább az eddigi politikát, ahogyan említettem, és azt gondolom, az Erdélyben élő magyarok számára ez rendkívül fontos. Az más kérdés, hogy a Magyar Elnökség révén a probléma most már más természetű, mint korábban. Mindenesetre nemzetpolitikai megfontolásból is fontos számunkra, hogy ezeket a határokat felszámoljuk az Európai Unión belül.

Az elnökség alatt még fontos volt, mert a vízumtárgyalásokban egy komoly veszély leselkedett: a balkáni országok közül azoknak, amelyeknek korábban vízummentességet adott az Európai Unió, mivel nagyon megnövekedett a menedéket kérő száma, menekültügyi turizmus alakult ki az Unió több országában, például Belgiumba, Brüsszelbe iparággá vált beutaztatni szerbiaiakat vízummentesen, ahol azután menedékjogért folyamodtak. Ennek a megállítását kérték az ottani hatóságok, és mi mindent elkövettünk, hogy ez ne vezessen a vízumkényszer visszaállításához. Egyelőre ezt a Magyar Elnökség alatt sikerült is kivédenünk, és áprilisban a Tanács mandátumot adott az Európai Bizottságnak, hogy még ezen túlmenően Ukrajnával elkezdődjenek a tárgyalások a vízum megadásának könnyítéséről, ami Kárpátalja miatt számunkra óriási jelentőségű.

Folytatnám a Duna-régió stratégiával, amely az Európai Unió második makro-regionális stratégiája. A Magyar Elnökség alatt sikerült egyhangúlag elfogadtatni azt, hogy erre szükség van. Ez lehetővé teszi 8 európai uniós és 6 Európai Unión kívüli Duna-menti ország szorosabb együttműködését az infrastrukturális projektektől kezdve mindenféle gazdasági együttműködésig, illetve nagyon fontosnak tartom a kulturális kapcsolatokat és az egymás jobb megértésére való törekvést is. Ezt mi egyébként a Dunához kapcsolódó rengeteg kulturális programmal is igyekeztünk alátámasztani.

A Bizottság elismerte és ki is mondta egy közleményben, hogy a Duna-régió kulturális, etnikai és természeti gazdagsága egyedülálló, ezen túl a Bizottság elismerte, hogy a Duna-régió egyik meghatározó ismertetőjegye, hogy az országhatárok mentén különböző nemzeti kisebbségek élnek együtt, ezt kimondja az akcióterv, illetve a kisebbségek számos, a határokon átnyúló kapcsolatok előmozdítását célzó javaslatot fogalmaztak meg. Tehát mindezekben a dokumentumokban sikerült megjeleníteni ennek a régióknak a sokszínűségét. Három cselekvési területen is Magyarország társkoordinátori szerepet kapott a 11 cselekvési területből: a fenntartható energia fejezetben Csehországgal, a vízgazdálkodás tekintetében Szlovákiával, a környezeti kockázatok kezelése terén pedig Romániával működünk szorosan együtt, és koordináljuk ezeknek a projekteknek az indulását.

Ami az alapjogokat illeti, most először fogadott el a Tanács egyhangúlag az alapjogok érvényesülése tekintetében tanácsi következtetéseket. Ez egy jelentés volt az alapjogok érvényesüléséről, és az Unió történetében első ízben sikerült egy, a nemzeti kisebbségek jogaira való utalást is szerepeltetni ebben a következtetésben. Ezzel tehát a Tanács, a tagállamok is elkezdtek használni az alapjogi chartában deklarált alapvetően a kisebbségek jogairól, amely azt is egyértelművé tette, hogy elítél bárminemű megkülönböztetést, ami a nemzeti kisebbséghez tartozáson alapulna. Az alapjogokról nagyjából ennyit szerettem volna elmondani, illetve, ami még nagyon fontos, hogy reméljük, ezt ki is mondták, hogy gyakorlat lesz az, hogy minden évben visszatérnek az alapjogok érvényesülésére, tehát ez egy

lehetőséget biztosít arra, hogy nyomon kövessük, hogyan alakul a kisebbségi jogok érvényesülése az Európai Unióban.

A kulturális sokféleség és örökségvédelem tehát így nem az egyéb politikákon keresztül, hanem kimondottan ennek a célkitűzésnek az érdekében történik. Itt nagyon szeretném megköszönni az Országgyűlésnek az együttműködését, mert még a Magyar Elnökség előtt, mintegy megalapozásként, november 25-én a felsőházi teremben rendeztünk közösen az Országgyűléssel egy konferenciát Európa örökölt kulturális sokszínűségének megőrzéséről. Utána nekem a konferenciára látogató sok európai uniós tisztviselő elmondta, hogy tulajdonképpen most először szembesültek azzal, hogy Közép-Európa milyen sokszínű, ezt mennyire komolyan vesszük, és értéként kezeljük. Ezzel az indítással tudtunk elkezdni dolgozni.

Két dolgot emelnék ki: egyrészt az Európai Örökség címre vonatkozó politikai megállapodást, ez eddig nem létezett az Európai Unióban, de mostantól igen, tehát ahogyan van Világörökség címke, lesz egy Európai Örökség címke is. Erről megszületett a politikai megállapodás a Magyar Elnökség alatt, csak ennek a jogi formába öntése marad a Lengyel Elnökségre.

A kultúra hozzájárulása az Európai Unió 2020-as stratégiájához egy újabb hosszú távú gazdasági, társadalmi stratégiája az Európai Uniónak. Mi ennek a kulturális dimenziójáról tudtunk elfogadni tanácsi következtetéseket májusban, és a miniszterek egyhangúlag elismerték a kultúra kiemelt szerepét még a válság elleni közdelemben is, azt, hogy a kultúra a növekedést segítő tényező, és a kultúrák közötti párbeszédet is kiemeli a Tanács, mint fontos célt. A Tanács felkérte a tagállamokat, tárják fel, hogy a tárgyi és szellemi kulturális örökség milyen szerepet tölt be a közösségek fejlődésében. Ezeknek már a fogalmi meghatározása is, azt hiszem, mindenkinek visszacseng a fülében, hiszen mi mindig is a közösségekben, a közösségek Európájában és a békés egymás mellett élésében gondolkodtunk.

Szintén szólnék az európai roma stratégiáról, amelyben, azt kell mondanom, szintén nagyon kevesen hittek, hogy a Magyar Elnökség alatt elfogadhatják. Egy nagy tagállam vezetője megkérdezte tőlem, miért erőltetjük ezt annyira, hiszen a szociálpolitika nem uniós hatáskör, az nemzetállami hatáskör. Pontosan azért erőltettük, hogy legyen egy európai keret, amely segíti a tagállamokat, hogy a közösen meghatározott célokat elérjék a saját módjukon és eszközeikkel, de legyen beszámolási kötelezettségük arról, hogyan hajtják végre ezt a politikát. Itt mi a fókusz a méltó lakhatási körülményekre, az oktatásra és a munkahelyteremtésre helyeztük, és ezt sikerült elfogadtatnunk, szintén egyhangúlag. Abban bízunk, hogy Európa e nehéz sorsú közösségét jobban fogjuk tudni segíteni, és nincs olyan tagállam – ezt az elején nem volt könnyű elfogadtatni –, amelyik mentes lenne ettől a problémától, vagy azért, mert nagyobb roma közössége van, vagy pedig azért, mert célország. Végül is szívós munkával ezt tulajdonképpen felismerték a tagállamok.

Tisztelt Elnök Úr! Ezek azok a célkitűzéseink, amelyeknek főleg a megvalósulását el kívántam mondani. Ezek konkrét lépések voltak. Nem beszéltünk folyamatosan és teljesen csak a kisebbségi jogokról és a magyar kisebbségek problémájáról az Európai Unióban, mert ha ezt tettük volna, akkor sokkal kevesebbet érünk el. Emlékszem az első tárgyalásokra, mindenki rettegett, hogy majd a Magyar Elnökség kimondottan csak a saját politikai céljait fogja az Unió zászlajára tűzni, és el fogunk ezzel bukni, mert erre a tagállamok nem lesznek vevők. Ha az ember nem beszél annyit, hanem csinálja, konkrét politikákon és lépéseken keresztül jeleníti meg az elképzeléseit, az sokkal hatékonyabb út, mint túl sokat beszélni és keveset elérni. Meggyőződésem, ha nem ezt a taktikát választjuk, akkor mindabból, amit elértünk, a fele sem valósulhatott volna meg.

Még egy köszönet az Országgyűlésnek: a már említett konferencián túl több kulturális rendezvényt is sikerült az Országgyűléssel közösen megvalósítani. Az Együttlét kiállítását itt, a Parlament előtt nagyon sokan megnézték. Tulajdonképpen a kísérő rendezvényeink fő

mondanivalója, és mindegy volt, hogy a kiállítást vagy programot Londonban, Párizsban vagy Bukarestben csináltuk, azt sugalltuk, mi büszkék vagyunk arra, hogy magyarok élnek a határainkon belül és a határainkon kívül, mi egy nemzet vagyunk, és a régiónk, ahol élünk, sokszínű, mi erre büszkék vagyunk. Azt szeretnénk, ha ezek az országok Közép-Európában jobban együttműködnének, jobban ismernék egymást, mert biztosak vagyunk benne, hogy akkor a konfliktusok száma is kisebb lenne.

Még egyetlenegy utolsó gondolat. A közép-európai együttműködés a magyar elnökség alatt nagyon jól működött. Vannak problémáink a szomszédos országokkal, ez így van, valószínűleg még sokáig így is lesz, de az európai uniós témákban a közép-európai országok a saját jól felfogott érdekükben nagyon jól együtt tudtak dolgozni. Lengyelországot mondanom sem kell, hiszen duóelnökségeként működünk, bár triók is léteznek, mi végig mégis nagyon szorosán egyeztettünk, de mind Szlovákiától, mind Csehországtól, mind Ausztriától, de Romániától is komoly támogatást kaptunk, hogy elérjük az elnökségi célokat. Horvátország csatlakozása nem valósult volna meg, ha nincs egy közép-európai egységfront.

Köszönöm szépen.

Kérdések és vélemények

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Engedje meg, hogy a bizottság, illetve a magam nevében is megköszönjem azt a nem csupán féléves tevékenységet, amelyet az ön vezetésével sikerült elvégeznünk 2011-ben, hiszen nyugodtan mondhatjuk azt, hogy a magyar európai uniós elnökség siker volt, még akkor is, ha sokan drukoltak azért, hogy ez ne valósuljon meg, illetve ne sikerüljön.

Azt gondolom, aki figyelemmel kísérte a kormány, illetve az államtitkár asszony tevékenységét az elmúlt időszakban, láthatta, hogy mindezen dolgok végrehajtása komoly fizikai teljesítmény is volt, hiszen egy ilyen nehéz helyzetben, amelyben most Európa, illetve a világ és Magyarország is van, egy európai uniós elnökséget végrehajtani fizikai teljesítményben sem kicsi dolog, ezért külön szeretnék köszönetet mondani, hiszen ennyi rendezvény – és nemcsak a kulturális rendezvényekre kell gondolni –, tárgyalássorozat, a Brüsszelben, Strasbourgban és Budapesten való helytállás nem szokványos dolog. Mi nem is gondoltuk eleinte, hogy ez milyen hatalmas teljesítményt kíván az embertől.

Amely célokat, illetve sikereket az államtitkár asszony megfogalmazott, csak néhányra térnék ki. A nemzetpolitika szempontjából is nagyon fontos az, hogy a horvát csatlakozás meg tud valósulni, és nagyon jó, hogy ezt a Magyar Elnökség idején, még ha az utolsó napon is, sikerült elérnünk, hiszen Horvátország csatlakozása az Európai Unióhoz nyilván feltételez egy sokkal erőteljesebb magyar-horvát együttműködést is a következő időszakban. Ezzel nem arra utalok, hogy 800 éven keresztül közös államszövetségben vagy perszónálunióban élt a két ország, de nyilvánvaló, hogy ezeket a közös történelmi, kulturális, illetve gazdasági szálakat ilyen módon még inkább lehet erősíteni.

Csak érdekességképpen jegyzem meg: Magyarország az elmúlt 20 évben nagyon sokat tett azért, hogy ez a két ország a megbékélési folyamatban jelentősen előrelépjen, továbbra is erősíteniünk kell ezt a katalizátorszerepet, illetve fel kell lépniünk, arról nem is beszélve, hogy minden nehézség, visszasság ellenére el kell ismernünk, hogy ebben a csatlakozási folyamatban Szerbia a kisebbségi ügyek terén hatalmasat lépett előre az elmúlt időszakban. Nyugodtan mondhatjuk, ez a magyar kormány tevékenységének is köszönhető.

Még ennél a régiónál maradván: tegnapi hír, amit előre borítékolni lehetett, hogy Szlovéniában kormányválság van, illetve a kormány elvesztette a többségét. Itt szeretném megkérdezni az államtitkár asszonyt, hogy az ottani magyarok, a Lendva környéki magyarok számára ez milyen veszélyeket rejthet magában.

Szeretnék gratulálni az Európai Örökség cím megalkotásához, ami de jure még nincsen készen, viszont de facto már elkészült. Ez egy nagyon jó kezdeményezés és bölcs

gondolat volt. Remélem, Magyarországon minél több kulturális és egyéb révén sikerül elérnünk azt, hogy Európai Örökség státuszokat vagy címeket kapjunk.

Még egy dologra szeretnék rákérdezni, államtitkár asszony. A lengyelek viszik tovább az európai uniós elnökséget. Mennyire sikerült a Lengyel Elnökségnek átadni, illetve mennyire viszi tovább a Lengyel Elnökség azokat a magyar célkitűzéseket, amelyeket mi megfogalmaztunk például a kisebbségi politikában? Követők-e ők ebben, vagy egészen más prioritásokat fogalmaztak meg, és ebben például nem azt a gondolatiságot viszik tovább, mint mi? Köszönöm szépen.

Képviselőtársaimnak szeretném átadni a szót. Alelnök asszony!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen, elnök úr.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Asszony! Olyan kicsinyes vitákba nem mennék bele, hogy annak idején ki, hogyan kezdte a parlamenti pártok együttműködését azért, hogy ennek az előkészítése megtörténjen. Azt gondolom, tekintettel arra, hogy a 2011-es uniós elnökségre alapvetően mindig úgy fordultunk rá, hogy mindig volt kooperáció és konszenzus az előkészítés mögött, hiszen a parlamenti pártoknak is érdekük volt, hogy ebből sikert kovácsoljunk, így minden politikai vihar ellenére is az a kooperáció, amely a parlamentben kialakult e tekintetben, tényleg dicséretes.

Én két kérdést teszek fel magamnak, illetve magunknak akkor, amikor az uniós elnökségről beszélünk. Az egyik kérdés az, hogy milyen nyomot hagyunk mi Európában ezzel a fél éves elnökséggel? A másik kérdés pedig az, hogy ki tudtuk-e használni ezt az elnökséget arra, hogy nemzetpolitikai kérdésekben valamelyest előre tudjunk lépni? Az első kérdéssel, államtitkár asszony, azért nem foglalkoznék, mert ön nagyon szisztematikusan végigvette azokat a kérdéseket, amelyeket az uniós elnökségünk alatt célul tűztünk ki, amelyekben kooperáltunk, és ha az ember a világot járja, politikai partnereivel találkozik, akkor nyilvánvaló, hogy információkat kap első kézből vagy közvetve. Azt gondolom, megnyugtatóan mondhatjuk, hogy a világ előtt gyakorlatilag ez az uniós elnökség végigment. Voltak benne olyan prioritások, amelyek újdonságszámba mentek, ilyen volt a roma stratégia. A Duna-stratégiában szerintem sikerült előrelépni, de alapvetően inkább azzal a kérdéssel foglalkoznék, hogy mennyire tudtuk ezt a nemzetpolitikánkban kihasználni, pontosan azért, mert az nagyon jól látszik, hogy a 21. század elejére a Kárpát-medencei magyarság elég jelentősen átstrukturálódott, hiszen a magyarság nagy része már európai uniós polgár is, velük nyilván egészen más a kapcsolattartás. Ezen belül vannak, akik már a schengeni határokon belül élnek, vannak, akik azon kívül, és a délvidéki magyarság, illetve a kárpátaljai magyarság ma még jól láthatóan vagy közelebb vagy nagyon távol van még attól, hogy ezt a határtalan Európát élvezze. Pontosán ezért, ha megengedi, államtitkár asszony, az én kérdéseim is ebből fakadnak. Lehet, hogy lesz benne olyan kérdés, ami alapvetően inkább konkrétabb, és lehet, hogy nem szorosán fűződik, illetve kapcsolódik ahhoz, ami az uniós elnökségünket jelenti, de szerintem távlatosan számunkra ez egy fontos kérdés.

Ebből a szempontból még azzal együtt is, hogy nyilvánvaló, voltak félelmek Európában, hogy mi csak és kizárólag egy ilyen nemzetpolitikai fókuszon keresztül közelítjük az európai kérdéseket, de hangsúlyozom, fontosnak tartom azt, hogy például ami a Szlovákiában, illetőleg a Felvidéken élő magyarság nyelvi jogait jelenti, ebben egyébként a mi európai uniós politikánk hozott-e valamilyen előrelépést, tudjuk-e ebben például valamelyest kihasználni azt, ami az európai uniós általános politikánkat jelenti, de ugyanígy tekintem azt is, ami az autonómia kérdésének az asztalra tételét jelenti, hiszen többször fordultunk, annak idején én magam is a KMKF elnökeként és megbízásából az európai uniós fórumokhoz azzal a kérdéssel, van-e bevett autonómiamodell Európában, vagy milyen modelleket lehet követni. Egy picit úgy látom, ezt szemérmesen kezeli mindenki, holott vannak erre vonatkozóan azért elég jó példák.

A következő kérdésem pedig alapvetően a Duna-stratégia, ahogyan az államtitkár asszony is említette, ezen belül a Romániára vonatkozó környezeti kockázatok. Ez egyébként nagyon jó, főleg, ha Verespatakot és az ezzel kapcsolatos veszélyeket, kockázatokat tekintjük. Ez lenne a második kérdésem az államtitkár asszonyhoz: ennek a folyamatait hogyan látja? Lehet-e a környezeti kockázatokban történő együttműködést abba az irányba vinni, hogy mondjuk véletlenül sem fordulhasson elő, hogy például Verespatakot engedélyezik, amelynek távlatosan a kockázatait nyilvánvalóan mi viselhetnénk.

A következő kérdésem, államtitkár asszony, arra vonatkozik, amelynél, azt gondolom, nyilvánvalóan egy nagyon fontos kérdés volt Horvátország csatlakozási tárgyalásainak az utolsó napon történő lezárása, hiszen ez beláthatóvá teszi azt, hogy Horvátország az Európai Unió teljes jogú tagja legyen. Ez csak egy zárójeles megjegyzés: mi nyilván reménykedünk abban is, hogy remélhetőleg minél hamarabb a schengeni határok közé kerül, ami számunkra is még közelebb hozza az Adriát, de ez csak egy zárójeles megjegyzés. A kérdésem arra vonatkozik, hogy tudom, önök tervezték például Eszéken a konzulátus létrehozását, tehát azokon a helyeken, ahol valaha voltak, de sajnálatos módon bezárásra kerültek, ezért baranyai képviselőként a kérdésem az, hogy például konkrétan Eszéken sor kerülhet-e arra, hogy a konzulátus megnyitásra kerüljön.

Köszönöm szépen, átadom a szót képviselőtársaimnak, gondolom, folytatják a sort.

ELNÖK: Dr. Stágel Bence képviselő úr a szó.

DR. STÁGEL BENCE (Fidesz): Köszönöm a szót. Én is a köszönettel kezdeném, és csatlakozom az elnök úr szavaihoz, amellyel az EU-s soros elnökségben a Magyar Elnökség méltatásával folytatnám. Talán annál is inkább fontos volt helytállni abban a fél évben, hiszen jól ismert a cseh elnökség teljesítménye, és talán fontos is volt, hogy bebizonyítsa Magyarország, hogy az itteni régióban lévő államok is képesek arra, hogy a soros elnöki tisztet méltó módon ellássák.

Pár konkrét kérdést szeretnék feltenni, részben a beszámolóval kapcsolatban, részben egy kicsit túlnyúlva a Nemzeti összetartozás bizottsága témakörén. A első az, hogy az alelnök asszony már felvetette a szlovák nyelvtörvénnyel kapcsolatos kérdéseket. Konkrétan arra szeretnék rákérdezni, hogy amikor soros elnökök vagyunk, nemcsak a külső közvéleménnyel kell megbirkóznunk és meggyőzni őket, tehát a diplomácia nyelvének megfelelően kommunikálva, hanem a belső közvéleményt is megfelelő módon tájékoztatni kell bizonyos kérdésekről. Arra lennék kíváncsi, mert 2011-ben kicsit nehezebb volt megmagyarázni, nehezen volt érthető a szlovák álláspont, hogy pusztán az anyanyelv használata miatt uniós állampolgárokat miért érhet hátrány az Európai Unióban. Ez egy olyan alapjog, ami minden állampolgárt megillet. Ha ezen helyzettel kell küzdeni, mármint a szlovák válaszüzettel, akkor gyakorlatilag megkérdőjeleződik az egész Európai Unió jelentősége. Ha ilyen alapvető emberi jogok nem érvényesülhetnek, akkor kérdéses, hogy más jogokat hogyan tudunk érvényre juttatni.

A konkrét kérdésem a Wikileaks kiszivárogtatott dokumentumaival kapcsolatos. Itt az EBESZ kisebbségügyi főbiztosának egy zártkörű diplomáciai rendezvényen elhangzottak bizonyos kijelentései, amelyen az is elhangzott, hogy Budapest gyakorlatilag megsérti a nemzetközi jogot akkor, amikor védelmébe veszi a nyelvtörvény által sújtott határon túli magyarokat. Önmagában a kérdésem az, hogy érkezett-e a magyar fél részéről valamilyen válaszlépés vagy magyarázat ezzel kapcsolatosan? Voltak-e információi a magyar külügynek ezzel az EBESZ kisebbségügyi állásfoglalással kapcsolatosan?

A másik témakör, ami engem érdekelne, hogy említette a globális felelősségvállalás fontosságát az Európai Unióban. Különösen arra lennék kíváncsi, hogy a nyugat-balkáni országok csatlakozásával kapcsolatosan milyen tárgyalásokat folytattak? Melyek azok a

nyugat-balkáni országok, amelyek csatlakozását Magyarország fontosnak tartja? A harmadik kérdésem az, ami igazán megmagyarázza, miért is vagyok kíváncsi a nyugat-balkáni országok helyzetére, ez a vallásszabadság kérdése. 2011-ben, azt hiszem, ez most már a mindennapok szomorú aktualitását adja, hogy csaknem 100 millió keresztény szenved üldözést a vallása miatt a világban. Itt a globális felelősségvállalás során különösen hangsúlyos az Európai Unió példamutatása és kiállása ezzel kapcsolatosan. Jól ismert, hogy gyakorlatilag az elmúlt 10 évben majdnem 1 millió keresztényt öltek meg pusztán a hitük miatt, és a vallásuk miatt üldözött vagy megölt emberek 70 százaléka keresztény. Azt gondolom, a vallásszabadságot, a szolidaritást, az emberi méltóság alapjogát Európa fogja megőrizni a világnak, ezért is fontos ezzel kapcsolatosan az Európai Unió kiállása. Én örömteli ténynek tartottam azt, hogy 2011 tavaszán az Európai Parlament elfogadott egy közös nyilatkozatot, amelyet valamennyi európai parlamenti frakció aláírt, és ebben gyakorlatilag kiállnak a vallásszabadság érvényesülése mellett. A kérdésem arra irányulna, hogy milyen tapasztalatokat szerzett a Magyar Elnökség ezzel kapcsolatosan? Várhatóak-e itt a Lengyel Elnökség kapcsán is határozott kiállások, amelyek odáig vezethetnek, hogy esetleg akár a kereskedelmi kapcsolatokban, akár a humanitárius segítségnyújtás során azért figyelembe veszik azt, hogy melyik az a 77 állam, ahol üldözik a keresztényeket? Ebben a 77 államban jó pár olyan állam is szerepel, amelyek egyébként a nemzetközi szervezetektől támogatást, segítséget kapnak.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Én is tisztelettel üdvözlöm az államtitkár asszonyt. Kezdem azzal, ami számomra valóban mondott is valamit az ön beszámolójából. Igen rövid leszek egyébként.

Az Európai Örökség cím és a horvát csatlakozás tekintetében történtek olyan lépések, amelyek, úgy gondolom, valóban elismerésre méltóak. A magyar uniós elnökség elmúlt félévének pozitív részét ezzel körülbelül nagyjából le is tudom zárni. Nem irigyeltem az elnök urat akkor, amikor itt nemzetpolitikai szempontból próbált valami értékelhetőt kihámozni az államtitkár asszony beszámolójából. Az elnök úr azzal kezdte, hogy sokan drukoltak azért, hogy ez ne sikerüljön. Szeretném hangsúlyozni, mi azok közé tartoztunk, akik drukoltunk a Fidesz-kormánynak, hogy sikerüljön az uniós elnökség. Én magam a bizottság tagjaként drukoltam a Fidesz-kormánynak, hogy valami értékelhetőt tudjon tenni a nemzetpolitikáért. Úgy látjuk, ez nem sikerült. Az államtitkár asszony azt mondta, nagy volt a félelem az Unióban a Magyar Elnökséggel kapcsolatban, hogy ezeket a nemzetiségi kérdéseket elő fogjuk venni. Úgy gondolom, önök mindent megtettek azért, hogy ezeket a félelmeket eloszlassák.

Hadd emlékeztessenem az államtitkár asszonyt arra, amikor még a Külügyi és határon túli magyarok bizottsága ülésén rákérdeztem, hogy egyáltalán milyen nemzeti szempontjai lesznek ennek az uniós elnökségnek, a Magyar Elnökségnek, ön akkor pontosan azt mondta, amivel a beszámolóját itt is kezdte, hogy ez nem a nemzeti ügyek képviseletéről szól. Azt hiszem, ehhez tartották is magukat, illetve még egy fél mondat, ami azóta is megmaradt bennem szomorú mementóként: ön azzal foglalta össze a beszámolóját, hogy fél éven keresztül szolgálni fogjuk Európát. Azt hiszem, ez jól illik a mostani külpolitikai irányvonalba.

Nézzük a konkrétumokat, mi az, ami itt valóban probléma. Ön általánosságban itt most megpróbált valamit mondani azzal kapcsolatban, mivel mégis csak egy nemzetpolitikai tárgyú bizottság előtt vagyunk, hogy az elcsatolt területeinken élő magyarok számára milyen eredményeket sikerült elérni. Itt nagyjából körülbelül egy darab konkrétumot hallhattunk öntől, azt, hogy az alapjogokba bekerültek a kisebbségi jogok, és ezzel kapcsolatban még a

kormánypárti képviselőtársam is kifejezte az aggodalmát, hogy mit érnek ezek a jogok, ha egy uniós tagállamban, Szlovákiában fel lehet lépni a magyarokkal szemben akár a nyelvhasználat, akár az állampolgárság kérdésében.

Kérem, cáfoljon meg, államtitkár asszony akkor, ha azt mondom, hogy önök az égvilágon semmilyen konkrét lépéseket nem tettek a környező országok irányába. Olyan szinten nem tettek, hogy az elmúlt fél évben még arra is kínosan vigyázott a magyar külügy – ez nem feltétlenül önnek szól egyébként, hanem általában a magyar külpolitikának –, hogyha valamelyik régióban valamilyen méltatlanság történik, akkor arra vagy ne reagáljon, vagy csak valamilyen kenetteljes, vékonyka kis nyilatkozatot adjon ki. Cáfoljon meg, kérem, és mondjon konkrét eseteket, hogy mikor, milyen formában léptek fel akár Szlovákiában, akár Romániában, Ukrajnában vagy Szerbiában az ott élő magyarokat ért jogsértésekkel kapcsolatban.

Van-e önöknek valamilyen véleményük, ötletük, feltételük? Németh Zsolt államtitkár úr annak idején, pár hónappal ezelőtt azt mondta, amikor megkérdeztem tőle a parlamentben, hogy nagyon kemény feltételei lesznek-e a szerb uniós csatlakozás támogatásának. Milyen feltételei lesznek? Az ott élő magyarság vagy a horvátországi magyarság, de inkább beszéljünk a szerbiai magyarságról, ott nagyobb probléma van, éppen tegnap is történt egy etnikai konfliktus Temerinben, érdemes róla beszélni, mert ezeknek az ügyeknek egyébként még mindig nincs végük. Mit fog jelenteni az uniós perspektíván kívül, államtitkár asszony, a szerbiai magyarságnak az, hogyha Magyarország megadja Szerbia csatlakozáshoz a saját maga támogatását?

A roma stratégiáról, amelyre egyébként nagyon büszkék, csak annyit, arra nagyon kíváncsi lennék, hogy a magyarországi roma szervezetek közül kik és milyen formában véleményezhették ezt az anyagot, vagy kiknek a véleménye épülhetett bele. Megmondom miért: a legjobb tudomásom szerint egyébként senkié. Bármilyen furcsán is hangzik, én az elmúlt időszakban több roma vezetővel beszélgettem, és nem falusi cigány önkormányzati elnökökről beszélek, hanem olyanokról, akik az országos roma közéletben is részt vesznek, akik egyébként asztali beszélgetéseknél elmondják a felháborodásukat azzal kapcsolatban, miközben önök büszkén hirdetik, hogy országos roma stratégiát fogadtattak el, de a hazai cigányság vezetőit vagy azok nagy részét erről az ügyről nem kérdezték meg, illetve ezzel kapcsolatban a véleményüket nem mondhatták el.

Nagyon fontos és nagyon örülök, hogy az alelnök asszony is felvetette az autonómia kérdését, amellyel kapcsolatban végképp semmit nem tettek, sőt vigyáztak arra, hogy ez a kérdés ne kerülhessen elő. Az alkotmányba, az új alaptörvénybe sem kerülhetett be az a javaslat, hogy Magyarország támogatja a magyar közösségek autonómiára törekvéseit. Amikor a Székely Nemzeti Tanács rendezvénye volt itt, a parlament felsőházi termében, az egész kormány le volt tiltva erről a kérdésről, és amikor erre rákérdeztem fél évvel ezelőtt, ön akkor is kitérő választ adott ezzel kapcsolatban.

Összefoglalva: nagyon örülnék, ha bármilyen kevés, kézzelfogható konkrétumot hallhatnánk öntől, ha egyáltalán lehet is bármiről beszámolni, hogy konkrétan mit tettek, hogyan léptek, mi történt az elmúlt fél évben ezeknek az ügyeknek a rendezésére, mi történt a szlovák nyelvtörvénnyel és az állampolgársági törvénnyel kapcsolatban a Felvidéken. Németh Zsolt államtitkár úr még tolem kérte számon a konkrétumokat, amikor a parlamentben egy héttel ezelőtt megkérdeztem, miért nem tesz valamit a kormány, és miért hallgatnak önök már hónapok óta, akkor, amikor a Felvidéken magyar embereket fosztanak meg a szlovák állampolgárságuktól, és a magyar külügynek egy szava nincs ehhez a kérdéshez. Államtitkár asszony, egy mondatuk sincs ezzel kapcsolatban! Tehát mi történt eddig? Egyáltalán a jövőre vonatkozóan hogyan kívánnak uniós szinten fellépni az elcsatolt területeken élő magyar kisebbségek érdekében? Itt, még egyszer megismételve a kérdésemet, kifejezetten a szerbiai a szerbiai magyarságra gondolok.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további kérdés? *(Nincs jelzés.)* Megadom a szót az államtitkár asszonynak.

Válaszadás

GYŐRI ENIKŐ, a Külügyminisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr, és köszönöm a kérdéseket.

Egyébként azt gondolom, már a bevezetőben is elég sok mindent elmondtam, tehát igyekeztem elébe menni néhány kommentnek, de úgy látszik, nem voltam eléggé egyértelmű.

Ha azt tettük volna, amit itt most Szávay képviselő úr számon kér rajtunk, akkor kivívtuk volna a világ mélységes megvetését, és egy teljesen kudarcos fél évet tudhatnánk most magunk mögött. Senki, semmilyen egyéb intézkedésünket nem fogadta volna el, ha ilyen elefánt módjára közlekedünk a porcelánboltban, különösen olyan témákban, mint amilyeneket ön említ és szorgalmaz. Ne felejtsük el, hogy az Európai Unióban, a mostani Lisszaboni Szerződésnek hála, azért eléggé egyértelmű, mi az, ami uniós hatáskör, és mi az, ami tagállami hatáskör. Ha mi ezt elnökségként összekevertük volna, és azt mondjuk, most a Magyar Elnökség alatt megoldjuk az Európai Unióban az autonómiák problémáját, akkor nemhogy azon a téren nem értünk volna el semmit, hanem egyéb területeken sem, jó nagy káoszt sikerült volna kreálnunk, és örökre vagy legalább is jó időre ellehetetlenítettük volna azt, hogy a kisebbségi jogokról, egyáltalán az autonómiákról beszélni lehessen. Azért hadd mondjam el önnek, hogy ennél érzékenyebb kérdés nincsen az Európai Unióban. Van most már egy szerződés, ami egyébként kimondja a kisebbségekhez tartozó személyek jogait, mint értéket, amit védeni kell, beszéltem az alapjogi chartáról, beszéltem arról, hogy alapjogi vizsgálatot sikerült most először kezdeményeznünk, először hivatkozik a kisebbségi jogokra. Mondhatja, hogy ez mind semmi, de én azt gondolom, ez mind nagyon fontos fogódzó pontosan ahhoz, hogy egyébként hatékonyan képviselhesük az autonómia ügyét, hogy Magyarország, mint uniós tagállam, hogy Szlovákiával szemben felléphessen a megfelelő fórumokon, és tárgyaljunk velük.

Miért gondolja, hogy ezt nem csináljuk? Csináljuk! A külügyminiszter úr is, a parlamenti államtitkár úr is folyamatosan tárgyal és egyeztetünk. Ha mi a hitelünket elveszítettük volna ezekben az ügyekben, akkor teljesen vesztes pályán kellene most mozognunk.

Hadd olvassak fel egy sms-t, amit tegnap kaptam, a feladója Pásztor István úr, a vajdasági magyarok vezetője. „Módosította a szerb kormány a vagyon-visszaszármaztatási törvény tervezetében a kollektív bűnösséggel kapcsolatos, számunkra elfogadhatatlan szakaszt, így rendben van. Fontos: kérlek, juttasd el ezt az információt a miniszter úrnak is. Köszönöm. Köszönöm az erőteljes közbenjárást.” Ugyanis Brüsszelben a megfelelő bizottsági fórumon lobbiztunk, ez az illető másnap elutazott Belgrádba, ott közbenjárt, és itt van a kézzelfogható bizonyíték, az sms, hogy a törvényből a kollektív bűnösségre való utalást kivették. Ha mi hiteltelenek vagyunk, ha mi lerontjuk önmagunkat és az érdekérvényesítő képességünket a Magyar Elnökség alatt, akkor minket nem hallgatnak meg Brüsszelben, nem szövetségesként tekintenek ránk, hanem ellenségként, mint egy kibírhatatlan, mindig csak a nünükéjét hajtogató országot, de mivel le tudtunk tenni eredményeket az asztalra, ezért most jobban meghallgatnak, és ez itt van. Ezt nem én mondom, hanem az, aki ott él, ott is szeretne élni, és képviseli az ott élő magyarok érdekeit. Ha ő megköszöni, akkor azt gondolom, volt értelme annak, amit az elnökség alatt csináltunk.

Az elnök úr kérdése a Lendva környéki magyarokról és a Szlovéniában élő magyarokról, hogy a mostani kormányválság milyen következményekkel jár. Ebben a pillanatban ezt nagyon nehéz megmondani. Szlovénia végig támogató volt. A horvát

csatlakozási ügyben azért többször el kellett szaladni Ljubjanába, és győzködni őket arról, hogy ne tartsák foglyul a bilaterális ügyeik miatt a csatlakozási szerződést. Május-júniusban nagyon sok időt töltöttünk ezzel a színpalak mögött, de nem mindig a publikus akciók számítanak, ilyenkor a frontok mindig befejeződnek, érdemes néha a színpalak mögött lobbizni. Végül is elálltak a csatlakozási folyamat blokkolásától.

Amiről biztosan tudom, hogy izgatja őket, az a magyar országgyűlési képviselők választásának a jövőbeli módja, úgyhogy abban bízom, hogy ez a parlament meg fogja teremteni a Magyarországon élő kisebbségek képviseletét. Ez például Szlovénia számára egy rendkívül érzékeny kérdés, az ottani magyaroknak van képviselőjük a szlovén parlamentben, és ezt viszonzási alapon elvárják. Azt gondolom, rendkívül fontos volna, hogy valamilyen megoldást találjunk erre. Tudatában vagyunk az összes nehézségnek, de ha jól emlékszem, 1993-ban tulajdonképpen ezt a kötelezettséget vállaltuk, és ezt tavaly májusban is megerősítettük.

A Lengyel Elnökség mennyire viszi tovább a magyar prioritásokat? Itt azt gondolom, a horvát ügyben igen, ott a horvátokkal az aláírást már a lengyelek fogják elvégezni még ebben a fél évben, a szerződés szövegezése is elkészült. Még mindig volt néhány tagállam, amelyik így-úgy próbálkozott a politikai megállapodás néhány részét felülvizsgálni, de ezeket elhárították. Ők egy hármass prioritásban gondolkodnak, és annak egy elemét hadd emeljem ki, a keleti partnerséget. Ebből Ukrajna érint bennünket az ott élő magyarság szempontjából, és nagyon komolyan együttműködünk annak érdekében, hogy mind a szabadkereskedelmi tárgyalásokban legyen előrelépés, mind pedig a vízumkönnyítésben. Meg kell mondanom, és említettem előbb a román, bolgár schengeni csatlakozással kapcsolatos nehézségeket, de e téren sem könnyű a helyzet. Nyugodtan kimondhatjuk, hogy az Európai Unió nem éli a befogadó korszakát, ezt éreztük az „arab tavasz” kapcsán, éreztük a romapolitika kapcsán, éreztük a román, bolgár schengeni csatlakozás kapcsán és most a keleti partnerség kapcsán is, hogy ezért bizony nagyon kell küzdenünk. Éppen a kilencedik tervezetét készítjük a keleti partnerségi csúcstalálkozónak, nagyon szorosan együttműködünk a lengyelekkel, így tudunk persze e téren magyar gondolatokat is bevinni a készülő közleménybe.

Szili Katalin alelnök asszony kérdéseire részben már igyekeztem válaszolni. Még az autonómia jogokról egy megjegyzést, hogy érzékeltessem, milyen súlyú problémáról van szó. Az Európai Unió 27 tagállama még abban sem tudott egyetérteni, hogy Koszovó államiságát elismerjék. Van öt ország, amelyik nem ismeri el Koszovó létét. Természetesen mi az elsők között ismertük el, és minden erőnkkel továbbra is azon vagyunk. Nagyon sok tanácsadás, tárgyalás folyik a Nyugat-Balkán többi országához hasonlóan Koszovóval is, és minden módon igyekszünk őket segíteni, de az Unió közös kül- és biztonságpolitikája bizony sok esetben nem működik, ez esetben sem. Ez a bővítés kapcsán állandó dilemma lesz, ezért is volt nagyon fontos, hogy legalább Horvátországgal előrébb vagyunk.

Volt egy kapcsolódó kérdés a Nyugat-Balkán országai tekintetében. Szerbiáról elég sokat beszéltünk, de Montenegró lehet még az az ország, ahol szerintünk jó esély van a előrelépésre. Macedóniánál, megmondom őszintén, nagyon kevés esélyt látok, pontosan amiatt, hogy a görögökkel a névvitában nem tudnak megállapodni, és amíg ez nem sikerül, addig nincs esély, hogy elinduljanak a tárgyalások.

Verespatak. Ez egy nehéz történet. Itt van egy per, mind a mai napig semmiféle kártérítést nem kapott Magyarország. Az Európai Parlament a mai kormányzati szervektől teljesen függetlenül működik, ott Áder János képviselő úr kezdeményezésére óriási viták árán – akkor még én is képviselő voltam –, tehát hihetetlen harc árán sikerült elfogadtatnunk a cianidos bányászat betiltását javasoló parlamenti határozatot. Ez nem kötelező erejű, ez egy ajánlása az Európai Uniónak. Maga a miniszterelnök úr folytatott tárgyalást egyébként ez ügyben az Európai Bizottsággal is, ahol egyértelműen elmondták, hogy ez a technológia több tagállamban működik, például Svédországban is. Tudom, hogy ezt az Uniót kívül Kanadában

is alkalmazzák, és semmi esély arra, hogy ezt a technológiát betiltsák. Az más kérdés, hogy az Európai Unióban több irányelv is védi a határon átnyúló vizek minőségét, az ivóvíz minőségét, és azon kell lennünk, hogy megfelelő védművekkel lássák el ezeket. Magyarország, bármi történik, hangos lesz és ott lesz, és lehet látni, hogy mi ezt jelezzük a román kormánynak. Mondjuk, engem személyesen is elég nagy szomorúsággal tölt el, hogy egyébként magyar kézben van ez az ügy Romániában, az RMDSZ kezében. Nagyon rossz, hogy nem értjük egymást. A magyar kormánynak ez a vonala sem fog változni.

Horvátország schengeni csatlakozása kiemelt kérdés. A schengeni rendszer reformja folyik. Meg kell erősíteni a schengeni kormányzást, erről most, pénteken indult a vita, a Tanácsban pedig holnap indul. Itt Magyarország annyit tudott tenni, hogy a magyar állampolgárok személyivel közlekedhetnek. Amit még bilaterális alapon biztosítani tudunk, azt mindig meg fogjuk tenni.

Az eszéki konzulátus ügye. Mélyen egyetértek azzal, hogy szükség lenne rá. Annyit tudok mondani, hogy az állampolgársági ügyek intézésére nagyon sok külképviseletünket megerősítettük, a költségvetési megszorítások ellenére több mint 200 főt kell most a külképviseleteken alkalmazni több országban, főleg a környező országokban, de távolabbi területeken is. Ez nagyon nehéz, és a jövő évi költségvetés szempontjából még nehezebb lesz. Most folyik egy teljes revízió a Külügyminisztériumban a létszám tekintetében, a külképviseletek tekintetében, úgyhogy ebben a pillanatban nem tudom megmondani, az év elejére lesz egy tiszta kép. Szívünk szerint nyitnánk, de azt hiszem, nagyon nehéz lesz, nem előlegezem meg, hogy ennek a felmérésnek lesz-e ilyen eredménye. Teljesen átlátható és egyértelműbb rendszert szeretnénk, hogy sehol ne legyen több diplomata, mint amennyire szükség van, nagyon költséges egy főt is valahol a világban ott tartani, úgyhogy nagyon meg kell néznünk, mit teszünk. Több szívfájdalmunk van. Magyar szempontból szívfájdalmunk Sydney, szívfájdalmunk Krakkó. Lenne dolog, de azt hiszem, az összes szívfájdalmunkat most nem fogjuk tudni megoldani a jelen gazdasági helyzetben.

Stágel képviselő úrnak: a Wikileaks, EBESZ főbiztos, hogyan kezeltük. Én azért minden Wikileaks-es hírt nagyon óvatosan kezelnek. Elég nagy probléma főleg az Egyesült Államoknak, hogy ezek kiszivároghattak, de a hitelességükről sem vagyok meggyőződve, úgyhogy ezt nagyon erős fenntartással kezelem. Az EBESZ főbiztossal egyébként ugyanúgy kapcsolatban állunk, nemcsak mi, hanem az európai parlamenti képviselők is. Most hadd ne minősítsem a Wikileaks-ben megjelent iratot, mert azt gondolom, ez nem a diplomácia terepe.

Vallásszabadság, és kimondottan köszönöm a kérdést. Így igaz, foglalkoztunk vele. A külügyek és a keresztényüldözések témakörei a Külügyi Tanács témakörébe tartoznak. Januárban kezdeményeztük, hogy foglalkozzunk ezzel, de nem mi elnököltük a Külügyi Tanácsot, hanem Lady Ashton. Azt kell mondanom, ezzel sem az első körben értünk célt, több ország nem akarta, hogy erről legyen állásfoglalás, de egy hónappal később sikerült. Itt megint több országgal, például Olaszországgal nagyon szoros együttműködtünk, és így sikerült a második körben elfogadtatni egy egyértelmű uniós állásfoglalást a keresztényüldözések témájában. A Lengyel Elnökség ezeket természetesen viszi tovább, tehát itt egy új néppárti kormányról van szó, és az értékek terén is és más téren is nagyon szoros az együttműködésünk.

Azt gondolom, mindenre válaszoltam. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár asszony. Megkérdezem, kinek van még kérdése. Szávay képviselő úré a szó.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Csak annyit kedvesen megjegyzek, hogy az államtitkár asszony egy pillanatra kiesett a szerepéből. Megszorítások nincsenek a Fidesz-kormány alatt, csak kiigazítások, de ezt csak egy fél mondat erejéig. *(Győri Enikő: Én*

küldgyesként beszéltem.) Értem. Köszönöm szépen, amit elmondott, egy picit már előrébb voltunk vele, mint az elejével.

Azért ön nyilvánvalóan kiforgatta a szavaimat. Itt szó nincs arról, hogy mi azt mondanánk, itt agresszívnek kell lenni, meg elefánt a porcelánboltban, ilyen hasonlatokat tetszett hozni. Én a konkrétumokat kérdeztem öntől azzal kapcsolatban, hogy ténylegesen mit tettek a nemzetpolitikában, ténylegesen milyen lépések voltak. Egyet tudott itt említeni a Vajdaság vonatkozásában, ez jó, előremutató, a legőszintebben adom az elismerésemet azoknak, akik ebben az ügyben bármit tettek, ez tényleg jó és hasznos dolog, de egy szót nem hallottunk arról, hogy mi van a Felvidéken. Annyit tudott elmondani, amit hónapok óta hallhatunk a magyar külpolitikától, átbeszélnék, tárgyalnak. Kivel? Mit? Miről? Mi lesz az eredménye? A Felvidéken bizonytalanság van, félnek, meg vannak félemlítve az ott élő magyarok, és azt látják, hogy a magyar külügy és a magyar nemzetpolitika nem foglalkozik az ő kérdéseikkel, az ő problémáikkal, még egy nyilatkozat szintjén sem, még úgy sem, hogy felálljon valaki a parlamentben vagy valaki felelős a magyar kormányzat részéről, és azt mondja, hogy tiltakozunk, hogy ülünk le, hogy valami történjen. Nem tudom, önök közül ki, mit, milyen háttérből és mit beszél.

Abban pedig tökéletesen igaza van, még egyszer szeretném hangsúlyozni, a legelső dolgot nem feltétlenül a nyilvánosság előtt kell intézni, természetesen erről szól a diplomácia. Tessék elhinni, ezzel tisztában vagyunk magunk is, de azért valamit ki kellene tenni az ablakba is. Ebben nem nagyon jeleskedtek az elmúlt időszakban, én ezt tettem kritika tárgyává. Gyakorlatilag nem is tetszett tudni semmit válaszolni a Felvidék vonatkozásában erre az egyébként kormánypárti képviselőtársam által is feltett kérdésre. Mi lesz azokkal a magyar állampolgárokkal? Mit kezdenek? Hogyan kívánják megvédeni azokat, akik akár a szlovák állampolgárságukat is elveszíthetik, és kiutasíthatják őket Szlovákiából?

A másik pedig, amire egyébként szintén nem tetszett válaszolni, többször nem fogom megkérdezni, csak most még egyszer: van-e bármilyen feltétele a magyar külpolitikának Szerbia uniós csatlakozásával kapcsolatban az ott élő magyarok érdekében bárkivel egyeztetve, a Nemzeti Tanács tagjainak a véleményét kikérve? Vissza tetszett nekem dobni a labdát azzal, hogy nem mondott konkrétumokat. Általánosságban úgy kérdezem meg, hogy a szerb uniós csatlakozás támogatásában bármilyen szempontból szerepet játszik-e a magyar külpolitika számára az ott élő magyarok jogainak biztosítása, illetve kiterjesztése?

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem tisztem eldönteni a vitát, ami látszólag vagy valóban kialakult az államtitkár asszony, illetve a képviselő úr között, mert azt gondolom, itt alapvetően két tárgyalási stratégia áll szemben egymással, amelyeket nem biztos, hogy a mi bizottsági ülésünkön el tudjuk dönteni.

Mégis azt mondom, biztos, hogy az elmúlt fél év európai uniós elnöksége, illetve az ott végzett munka mindenféleképpen elismerésre méltó, ezt meg is tették, ez jó, hogy mi is nyilvánvalóan megtesszük, ez számunkra vagy saját magunknak hízalgő, hogy megtettük európai uniós tagállamként. Az, amit stratégiai célként megfogalmaztunk, most senkivel nem kívánok végigmenni az egész témán, amellet nagyon jól tudjuk, még milyen dolgokban kellett helyt állnunk, és ezeket a dolgokat mind végre tudtuk hajtani, úgy, hogy a stratégiai célokat nem tévesztettük szem elől, és azokat mind vittük tovább.

Államtitkár asszony, öné a szó. *(Szávay István: A cigánystratégiával kapcsolatban még nem tetszett válaszolni.)*

GYŐRI ENIKŐ, a Külügyminisztérium európai uniós ügyekért felelős államtitkára: Köszönöm szépen, most már én is csak nagyon röviden válaszolok, és elnézést, ezt valóban elmulasztottam.

A roma stratégiában az egyeztetéseket Balog Zoltán államtitkár úr vitte, tudom, ő rengeteg magyar roma szervezettel egyeztetett. Ezt Járóka Livia képviselő asszony vitte az Európai Parlamentben, tehát ez igazán egy magyar ügy volt, az összes intézményben magyarok vitték. Ő nemcsak magyar, hanem európai roma szervezetekkel is egyeztetett. Ha a képviselő úr igényt tart rá, és a bizottság elfogadja, szerintem Balog államtitkár úr biztosan eljön, és részletesen beszámol arról, hogy milyen szervezetekkel egyeztetett, ezt hadd ne én mondjam el. Konkrétan tudom, hogy roma platformot szerveztünk, nagyon sok roma szervezetet bevontunk, és ezt nem tudtuk volna megcsinálni, ha nem velük együtt csináljuk, úgyhogy ennek a kormánynak az a filozófiája, hogy az érintettekkel együtt kell megcsinálni ezeket a stratégiákat. Kérem, ezt a kérdést hozzá intézzék. Biztosan tudom, hogy volt egyeztetés.

A nemzetpolitikára visszatérve, hogy ne váljon parttalanná ez a vita, csak néhány rövid megjegyzés. Azt gondolom, az elmúlt egy év során a nemzetpolitika területén több történt, mint eddig 20 év alatt. Van egy magyar állampolgársági törvény, az elnök úr utalt rá, ezeket a feladatokat úgy végeztük el, hogy közben egyébként le kellett vezényelni az európai uniós elnökséget. A szomszédos országokkal nem oldódtak meg a problémáink. Lehet azt mondani, miért nem oldottuk meg egy év alatt az összes problémát, de azt hiszem, ezek olyan súlyú kérdések, amelyek nem oldhatók meg egy év alatt. Meggyőződésem, hogy tárgyalni kell, érteni kell, hogy mit csinálunk. Nemzetközi környezetet kell teremtenünk, ha lehet, minél több uniós és mindenki által elfogadott dokumentumot, szabályt, amelyek fogódzólul szolgálnak. Nem lehet óriási, látványos akciókkal azonnal sikert elérni.

Szlovákiával vannak vitáink, a nyelvtörvény az egyik legsúlyosabb. Nem vagyok elégedett az eredménnyel, egyáltalán nem vagyok elégedett. Szívósan dolgozunk rajta, de ezek nem fognak egy perc alatt megoldódni. A Magyar Elnökség egyre több fogódzót teremtett annak érdekében, hogy ez a kérdés más megvilágításba kerüljön az Európai Unióban.

Szerbia európai uniós csatlakozásáról pedig annyit, most van napirenden, hogy reményeink szerint decemberben kimondja az Európai Unió, hogy Szerbia tagjelölt. Meglátjuk, azt is kimondja-e, hogy mikor kezdenek meg a csatlakozási tárgyalásokat. Ez azt jelenti, hogy lesz 35 tárgyalási fejezet, beleértve az alapjogokat is. A XXIII. fejezet Horvátország esetében a legnehezebb fejezet volt, abba beleértjük a kisebbségek jogait is, de majd beleértjük az energia-együttműködést, beleértjük a vízszabályozást és minden egyebet. Magyarország ott ül a tárgyalóasztalnál, és ez a kormány képviseli a Magyarország határain belül és határain kívül élő magyarok érdekeit. Mindennek el fog jönni az ideje. Felolvastam egy sms-t, de kérdezzék meg Pásztor urat, hogy amit teszünk, annak látják-e hasznát. Nekem úgy tűnik, hogy látják.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Van-e még további kérdés? *(Nincs jelzés.)* Még egyszer szeretném megköszönni az államtitkár asszony tájékoztatóját, az elmúlt időszakban végzett munkáját és természetesen munkatársainak is. Köszönöm szépen, és további jó munkát kívánok. Viszontlátásra! *(Győri Enikő és munkatársai elhagyják az üléstermet.)*

Tájékoztató az agrárium helyzetéről a Kárpát-medencei gazdasági együttműködésben

Tisztelt Bizottság! Rátérünk a második napirendi pontunkra, amely tájékoztató az agrárium helyzetéről a Kárpát-medencei gazdasági együttműködésben. Köszöntöm körünkben Czene Zsolt osztályvezető urat, valamint Sziebert István politikai főtanácsadó urat. Felkérem az osztályvezető urat a tájékoztatóra. Köszönöm szépen.

Dr. Czene Zsolt osztályvezető (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója

DR. CZENE ZSOLT osztályvezető (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Először is köszönjük a lehetőséget, hogy a bizottság előtt is beszélhetünk a nemzeti vidékstratégia dolgairól és a Kárpát-medencei együttműködésben betöltött lehetséges szerepéről. Röviden magáról a stratégiáról szeretnék szólni, utána pedig Sziebert István főtanácsadó úr részletesen ismerteti a Kárpát-medencei agrárstratégia együttműködési programunk tervezetét.

Azért is örülünk annak, hogy ebben a bizottságban is szó eshet erről a stratégiáról, erről a programról, mert a mi nemzeti vidékstratégiánk egyik alap gondolata tulajdonképpen a nemzeti összetartozás, az együttműködés, azon belül a helyi közösségek, tehát a vidéken élő közösségek együttműködése. Ez a vidékfejlesztés egyik alap módszere, tulajdonképpen a helyi emberekre, a helyi összefogásra szeretnénk építkezni, emiatt ez nagyon fontos. Ezért is fogalmaz úgy a stratégia, hogy a vidéki gyökerekre támaszkodva tudott leginkább a válságos időszakokban Magyarország megújulni.

A Kárpát-medencei dimenzióban mindez azért is kerül központi helyre, mert a határon túli magyarság jelentős része vidéki térségben él, falun él, jó részük mezőgazdasággal foglalkozik, mindenesetre olyan térségben, ahol mezőgazdaság van. De nemcsak a mezőgazdaságot értjük a vidék alatt, amikor vidéki térségről beszélünk, mert ebben benne van a környezetügy, a vízügy is, tehát ez az egész terület, ilyen értelemben a határon túl élő magyarság is kulcsszereplő. A vidékfejlesztési politika alanyai is leginkább azok a források, támogatások, szakpolitikai lehetőségek, itt most a gyakorlati racionalitásra gondolva, nem a politikai dimenzióra, ezek az agrár-vidékpolitika keretében érhetők el, ezek jelenleg európai uniós keretek, emiatt is fontos, hogy ebben részt vegyünk, ők pedig megfelelően felkészülten tudjanak ebben a folyamatban részt venni, mi pedig segítsük őket ebben. Emellett egy másik dimenzió is van, erről Sziebert úr fog beszélni, és több olyan ügy van, amelyekben közös érdekek vannak, az Európai Unió előtt ezeket jobban tudjuk képviselni.

Magáról a stratégiáról annyit beszélnék, hogy májusban, tavasszal készült el ennek a vitaanyaga koncepciószinten. Ez egy széles körű társadalmi egyeztetés alatt állt, teljesen még nem zárult le, mert a végső társadalmi konklúzió levonását célzó esemény a miniszterelnök úr részvételével még egyeztetés alatt van, de erre még nem került sor. Amint erre sor kerül, akkor tudjuk lezárni ennek a teljes folyamatát. Egyébként erről fórumok voltak, ahová meghívtuk a társmisztériumokat, a szakmai szervezeteket, és tulajdonképpen bármely állampolgár részére ezek nyitottak voltak. A véleményezése is teljesen széles körben zajlott, bármely magánszemély is véleményezhette ezt a stratégiát, a véleményeket feldolgozzuk, tehát foglalkozunk vele. Ezeknek az átvezetése zajlik most. Kis módosuláson megy át a stratégia, de ez az alapirányait, programjait nem érinti. Szeretnénk, ha ősszel elfogadásra kerülhetne.

A vidékstratégia központi eleme az agrárstratégia, de nemcsak az agrárstratégia, hanem a vidékfejlesztés is, központi eleme a falu, a társadalom, a környezetügy, a vízügy, mindez benne van. Hét stratégiai területet és 48 nemzeti programot foglalmaztunk meg benne, ebben térségi programok is vannak. Amellett, hogy ezt a stratégiát most a koncepció szintjén kidolgoztuk, szeretnénk, ha elfogadásra kerülne, a nemzeti programok kidolgozása is elindult. Ezek között az egyik első helyen van, a Kárpát-medencei vidéki fejlesztési együttműködések programja, így van megfogalmazva ez a program, ennek az előkészítése is elindult. Erre egy tárcaközi munkacsoportot hoztunk létre, nyáron volt az első ülése, és most az OMÉK-on, az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállításon, ami a jövő héten lesz, sor kerül ennek a programnak a második fórumára, ezt pedig Sziebert úr fogja tartalmilag ismertetni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérem Sziebert urat.

Dr. Sziebert István politikai főtanácsadó (Vidékfejlesztési Minisztérium) tájékoztatója

DR. SZIEBERT ISTVÁN politikai főtanácsadó (Vidékfejlesztési Minisztérium):
Köszönöm szépen a szót.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A vidéki térségek európai chartája fogalmazta meg, hogy város és vidék közös sorson osztoznak, a vidék gerince pedig a mezőgazdaság. Nos, ezzel is megerősítve és tudva azt, hogy a határon túlra került magyarság jelentős része a mezőgazdasági termelésben, a mezőgazdálkodásban érdekelt, fontosnak tartottuk, hogy egyébként az Unió által megkívánt Európa 2020 stratégiában megfogalmazzuk a nemzeti vidékstratégiát is, és ennek egy fejezete a Kárpát-medencei térséggel kapcsolatos stratégia.

Amint Győri Enikő államtitkár asszony is utalt rá, az Unióban azt szeretnék, hogy olyan célokat tűzzünk ki, amelyek több mint magyar célok. Úgy gondoljuk, amit megfogalmaztunk az ország céljának, az jó a nemzet céljának, és jó lesz a Kárpát-medencei térségnek is, és ehhez keressük majd a partnereket.

Nos, mire is alapul ez a koncepció, amit egyébként országos stratégiának is tekintünk? 2014-ben jár le a most hatályos stratégia, és meg kell alkotnunk a 2014-től 2020-ig terjedő időszakra a következőt. Nap mint nap halljuk a hírekből is és következtethetünk arra, hogy az eddig folytatott stratégia, ami ilyen szavakra épült, hogy hatékonyság, versenysemlegesség, az árak szabad mozgása, nem mintha ezeket nem tartanánk érvényesnek, de ezek tartalmát mindenféleképpen szeretnénk átfogalmazni és azt elfogadtatni. Tehát a hatékonyság, a kizárólagos tőkehatékonyság eszközével jutottunk el oda, hogy a vidék elnéptelenedik, a mezőgazdasági termelésünk hajdan, nem is olyan régen exportirányultságú volt, az adottságai most is azok, de most már néhány esetben bizony nettó importőrök vagyunk, és azt kell mondanunk, hogy ez érvényes a Kárpát-medence egészére. Ausztriát kivételként emlitem minden mutatónál, ők szerencsésebb történelmi sorsot éltek meg.

Tehát ez a térség átélt egyszer egy szovjet típusú váltást, ami figyelmen kívül hagyta a térség adottságait, és tulajdonképpen a második világháború lezárásával csak megerősítette a trianoni határokat, a Kárpát-medencei adottságokat felülírta. Jelenleg 8 ország van a térségben. Azt kell mondanunk, hogy a Kárpát-medence nagyon sokszínű, de mégis csak egységes térség, ahol az együttműködés szinte önellátást, tehát egymást segítő gazdaságot hozhat létre. Itt, Közép-Európában durván az 50 milliós népességhez képest, a Kárpát-medence lakosságához képest legalább 50 százalékkal képes több élelmiszert termelni. Azt mondtuk, hogy a vidéki lét gerince tehát a mezőgazdaság. Azt kell mondanunk, hogy a mezőgazdaság legfőbb célja az élelmiszertermelés, ami az emberiség történetében mindeddig ki nem hagyható fontos szempont, tehát ezt kell megcéloznunk. Ahhoz, hogy ennyiben a térségi adottságokat kihasználjuk, ismét visszaszerezhetjük azt a pozíciót, kihasználhatjuk azt az adottságot, ami ezt a térséget e tekintetben tulajdonképpen ismét jelentős exportórré teheti. Ebből tehát azt a következtetést vonnánk le, hogy a jelenlegi válságos helyzetből a mezőgazdaság is egy kitörési pont lehet. Nos, viszont ennek a hozadéka továbbá az, hogy a vidéki lét ismét értelmet kap, és a kiüresedő, elhanyagolt területek így ismét benépesíthetők.

A tapasztalatok azok, hogy itt tulajdonképpen elsősorban nem országok és országok, nemzetiségek és nemzetiségek között vannak különbségek, mert körbenézve mindenhol, tehát Magyarországon belül is és a határon túli magyarságon belül is megvannak azok az érdekkülönbségek, amit a helyzetük predesztinál, tehát aki egy nagy gazdaságban érdekelt, az természetesen nem szívesen hallja, inkább félreértve, hogy a kis gazdaságokat preferáljuk.

Mit is jelent ez a kis gazdasági preferálás a mi stratégiánkban? Sokszor elhangzott már a családi gazdaság, és reméljük, hogy hamarosan a családi gazdaság és az üzem fogalma

egyaránt törvényi megfogalmazást kap, akkor egyszerűbb lesz róluk beszélni. Tehát ha a folyamatokat nézzük, akkor azt kell látnunk, hogy az egyik oldalon ment a koncentráció, a másik oldalon pedig ment a leépülés. Ez a leépülés a kisgazdaságokban következett be. Ha már említettem a hatékonyságot, a versenysemlegességet, az áruk szabad mozgását, akkor el kell mondanom, úgy gondoljuk az új megfogalmazásokat, hogy hatékony az, ami elsősorban munkahelyeket teremt, a környezetet megóvja, és megbízható, egészséges terméket állít elő.

Tulajdonképpen ezzel a Kárpát-medencei stratégiával azt szeretnénk elérni, hogy egységben, tehát az érdekeket egységben tekintve, ha egyezsége tudunk jutni a határon túli magyarokkal és részben az ő közvetítésükkel a szomszédos országokkal, akkor ezt a tervezett stratégiát térségi szinten tudjuk továbbvinni, mert ezt eredményként csak úgy tudjuk felmutatni, ha meggyőzzük az Uniót, és bizonyos uniós szabályokat megváltoztatunk. Láthatjuk itt azt, hogy az áruk szabad mozgása, ami az élelmiszerekre is kiterjed, milyen hátrányokat jelent ma már az Unió egészének, a fejlett országainak is. Itt nyilván egyéb tárgyalások is vannak. Nem azt mondjuk, hogy gátoljuk az áruk szabad mozgását, de ha ezt a rendszert térségi szinten sikerül megvalósítanunk, akkor nyilván nem a határon átnyúló ügyeskedés kap elsősorban hangsúlyt, tehát ha különbözőek a szabályozások a határ mentén, akkor nyilván a kiskapukat keresve történik az együttműködés. Ha így, ebben a szerkezetben egyetértésre tudunk jutni a szomszédainkkal, akkor tulajdonképpen egy viszonylag egységes szabályozással, ami az üzemméretet, a több lábbon álló gazdálkodást jelenti, és itt természetesen a helyi termelést, a helyi értékesítést szeretnénk előtérbe tenni, ami együtt jár a helyben lakással is. Meggyőződésünk szerint az egy fontos kérdés a határon túli magyarság számára, hogy egzisztenciája legyen helyben is, ne kelljen azért országhatárt átlépni vagy éppen elhagyni a szülőföldjét.

Csak egy példát, ha még mondhatnék, ami tulajdonképpen a környezetvédelmet és minden egyebet magában foglal, bár most nem szeretnék erre kitérni. Tudjuk azt, és elsősorban sokat beszéltünk arról, hogy az állattenyésztés mennyire hátrányba szorult a növénytermeléssel szemben, de ez nemcsak Magyarországon van így, hanem sajnos az egész térségben, ugyanakkor az intenzív állattartás igényli a szóját, mint fehérjetakarmányt, amit Dél-Amerikából importálunk a hamburgi kikötőbe, onnan hozzuk ide; gondoljunk csak bele a szállításba és egyebekbe, a környezetterhelésbe is. Egy Kárpát-medencei együttműködéssel, egy másfajta fehérjeprogrammal tulajdonképpen nagyrészt ez is szükségtelenné válna. Még számtalan ilyen példát tudnék felsorolni.

Július 7-én volt az ilyen első konferenciánk, ahol a határon túli magyarság képviselőit és a minisztériumok ez irányú szakosztályait meghívva tartottunk egy tanácskozást. Tulajdonképpen célokat tűztünk ki, egy szándéknyilatkozat történt, és most, a napokban elkészül a Kárpát-medencei stratégiának egy olyan anyaga, amelyet kiküldünk a határon túli szervezeteknek, a véleményüket most, 28-án, a második ülésen szeretnénk elfogadtatni, illetve akkor ennek mentén továbblépni.

Mindenképpen nagyon fontos az önkormányzatok szerepe, amint említettem, a helyi termelésbe, a helyi értékesítésbe bevonva az önkormányzatokat a földbirtokpolitika-egységesítéssel. Annyit még elmondhatok, hogy jelen pillanatban, tehát kormányprogramszinten például Szlovákiában vagy Szerbiában érezhetően még ott tartanak, hogy a hatékonyság, a koncentráció, a jövedelem és a többi, de már a felismerés nagyrészt ott is megvan, és tulajdonképpen az ottani kormánytagokkal informálisan beszélgetve érezhető, hogy látják, mindenképpen változtatniuk kell ezzel a stratégiával.

Köszönöm szépen, nem húznám tovább az időt, a kérdéseikre szívesen válaszolok.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szili Katalin alelnök asszonyé a szó.

Kérdések és vélemények

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen, elnök úr.

Szeretném megköszönni a tájékoztatást, és azt gondolom, ez a tavasszal készült vidékfejlesztési stratégia, amely már társadalmi vitára bocsáttatott, jelentős előrelépést jelent abban a tekintetben, ami egy távlatos, és valóban a gazdasági, társadalmi, szociális és ökológiai szempontokat is magában foglaló stratégiát jelenthet. Ugyanakkor szeretnék visszautalni arra, hogy 2009-ben a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma elfogadott egy stratégiát, ami a mezőgazdasági fejlesztés területén történő magyar-magyar együttműködés perspektíváit jelenti, és nagyon jól összefoglalja azt a kiindulópontot, ami részben a globális világ kettős válságát is figyelembe véve, tehát az élelmiszerpiaci, illetőleg a pénzügyi válság együttes hatásait is jelenti, ugyanakkor utal arra, ami az európai közös határpolitikát tekintve is lehetőségként megjelenik a Kárpát-medencei térség agrárterületeken történő együttműködésében. Egyetértek vele, hiszen készült egy fenntartható fejlődésre vonatkozó Kárpát-medencei stratégia is, mivel a problémák egy rendszerben jelennek meg, amelyekre rendszerszerű válaszokat kell adnunk.

Az egyik kérdésem alapvetően az lenne, hogy mennyire használták ezt a stratégiát, ami gyakorlatilag pártpolitikától mentesen konszenzussal került elfogadásra, túl azon, hogy ezeket az európai folyamatokat is figyelembe veszi, és azokat az adatokat, amelyek arról szólnak, hogy ma az Európai Unió lakosságának 56 százaléka él vidéki térségben, ugyanakkor látható az is, hogy az agrárgazdaságok száma még európai szinten is az elmúlt 20 esztendőben 50 százalékkal csökkent, és 40 százalékkal csökkent az agrárgazdaságból élők létszáma. Az is látható, hogy mi tradicionálisan – ebbe nyilván beleértem a Kárpát-medencében élő magyarságot – alapvetően az agráriumból élünk, legalább is a legutóbbi kimutatások, amelyeket olvasunk, ilyen 700-800 ezer főre teszik azoknak a létszámát, akik ma az agráriumból élnek.

Mindezeket tekintve és ezt a stratégiát is figyelembe véve én azt gondolom, hogy két olyan terület van, ami számunkra a legfontosabb. Az egyik a közös tervezés, a másik pedig a közös programok kialakítása, természetesen azon stratégia mentén, amellyel kialakítható, ezen belül is a kutatás-fejlesztés, a modernizáció és nyilvánvalóan a finanszírozási kérdések is.

A kérdéseim a következők. Például az „Új kézfogás” Közalapítvány keretében, a vállalkozásfejlesztés keretében volt egy agrárvállalkozásokat támogató rész. Ez egyáltalán létezik-e? Ha igen, akkor milyen formában történik? A földművelésügy- és vidékfejlesztés területén 2003-ban indultak el azok a folyamatok, amikor az első megállapodásokat az akkori minisztérium megkötötte, és szerződéses kapcsolatokra lépett a határon túli magyar mezőgazdaságok önszerveződéseivel, ami nagyon fontos, akár a tervezést, akár a finanszírozást, akár az egyéb kérdésköröket tekintjük. Ezek hogyan alakultak? Van-e ebben valamilyen folyamatosság? Ezek a kapcsolatok egyáltalán léteznek-e? Nyilvánvalóan nagyon fontos az is, ami a szakképzés területét jelenti.

Az általam említett stratégia foglalkozik azzal is, ami új lehetőségeket kínál Európában, erre Sziebert úr is utalt, ez a minőségi termékekkel történő megjelenés. Nálunk már a hungarikumokra vonatkozóan szabályozás is létezik. Ez a stratégia foglalkozik azzal is, ami a magyar termék megjelenésével jelentkezik, vagy olyannal is, ami részletes mellékletet is tartalmaz, ami a székelyföldi termékekre vonatkozik, vagy egyáltalán olyasmire, ami a nemzet minőségi termékeinek a megjelenítését jelenti. Így nyilvánvalóan az is kérdés, ezt hogyan tudjuk mi magunk minőséggel szolgálni, hozzákapcsolva azokat a kérdéseket, amelyek akár a lokális piacok megjelenését, akár a falusi turizmust jelentik, de ez szerteágazó.

Valóban, azzal egyetértek, hogy önmagában az agrárium a vidékfejlesztéstől, sőt hozzáteszem, az egész fenntartható fejlődés körétől, ettől a gondolkodásmódtól nem választható el. Azt gondolom, ennek a stratégiának, ami 2009-ben készült, akár frissítéssel a

jó elemei nagyon jól hasznosíthatók, amelyek végül is, ezt még egyszer hangsúlyozom, a parlamenti pártok támogatását is élvezik, nem kell újra elkezdeni ezt a munkát. Ha gondolják, szívesen átadok önöknek egy példányt hasznosításra.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Stágel Bence képviselő úré a szó.

DR. STÁGEL BENCE (Fidesz): Köszönöm szépen a beszámolóikat. Mindketten említették, hogy a mezőgazdaság egy kitörési pont lehet hazánk életében és a Kárpát-medence életében is.

Egy konkrét kérdésem lenne, ez pedig a demográfiai földprogram kérdése. Ennek az a lényege, hogy részben a gyermekvállalási kedvet is növelve földhöz juttassunk olyan fiatal párokat, akik értelemszerűen vállalják, hogy gyermekeket felnevelnek, és ezzel a vidék elöregedését is meg tudnánk akadályozni. Arra lennék kíváncsi, hogyan áll a demográfiai földprogram kidolgozása? Van-e esetleg valamilyen szakmai kapcsolat a környező országokkal? Ott létezik-e valamilyen hasonló program ezen a területen?

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ehhez a kérdéshez kapcsolódnék én is. Tudjuk azt, hogy az utódállamok merőben más fejlettségi szinten állnak a mezőgazdaságot, a vidékfejlesztést illetően is, és most már általában vidékfejlesztésről beszélünk. Ez azt is mutatja, hogy a kormány gondolkodása, illetve a polgári kormány gondolkodása az előzőekhez képest merőben más, és a vidékfejlesztést állítja előtérbe.

A szomszédos országokban beszélhetünk-e hasonló vidékfejlesztési politikáról, illetve ők hasonlóan gondolkodnak-e? Nyilván léteznek szakmai kapcsolatok a minisztériumok között. Van-e arra valamilyen rálátásunk, hogy az ő gondolkodásuk hasonló kormány szinten, programban, mint a miénk?

Válaszadásra megadom a szót.

Válaszadás

DR. SZIEBERT ISTVÁN politikai főtanácsadó (Videkfejlesztési Minisztérium): Én kezdeném a válaszadást, és köszönöm a kérdéseket.

Ami a vidékfejlesztési stratégiákat illeti a szomszédos országokban, azt kell mondanom, hogy mi meglehetősen elől járunk. Ez most vagy jó hír, vagy rossz hír, de elől járunk, és tulajdonképpen ennyire koncepciózus elképzelések nincsenek. Helyi, egyéni törekvések vagy inkább helyi törekvések vannak, például a Székelyföld vagy a Vajdaság is igyekszik valamiféle termékmegjelenéssel vagy egyébbel. Nagy érdeklődéssel fogadják ezt, és szeretnék, igénylik is, hogy a magyar kormány, amikor odáig jut, akkor adjon jelzéseket a szomszédoknak, mert tulajdonképpen az nekik is jó lenne.

Itt egy lényeges dologra szeretnék utalni. Mindezekből, amit szeretnénk kialakítani, egy nagyon lényeges dolog, amit említettem, amiről az Uniót is meg kell győzni, ez a támogatási rendszer módosítása. Egy degresszív támogatást szeretnénk javasolni, ami a birtokméretet és az állattartást is illeti, mert miután beépítették a földalapú támogatásba, tulajdonképpen nincs érdekelttségük a gazdáknak, hogy ilyen több lábbon álló gazdálkodást folytassanak.

Amit Szili Katalin alelnök asszony említett: igen, megnéztük ezeket az együttműködési kezdeményezéseket. Az a gond, hogy az együttműködő partnerek egy része átalakult, tehát újból kellett kezdeni, hogy tulajdonképpen ki is a képviselő. A jelenlegi egyeztetésünk során, akit csak lehetett, igyekeztünk fellelni minél több szervezetet. Ennek nyilván úgy kell folytatódnia, hogy azért ennyi országban lehetőleg a helyiek is

szövetkezzenek, mert országonként ennyire sokféle és sok érdekű szervezettel a minisztérium nem tud külön tárgyalni. Emiatt most jutottunk el odáig, hogy tulajdonképpen a 2010-re ígért támogatásokat konkrétá tudjuk tenni, hogy így mondjam, hiszen, ha nem tudunk fenntartani működő szervezeteket, akkor nincsen tárgyalópartner. Tehát ezeket a megállapodásokat, amelyeket tetszett említeni, újraírtuk, most újra aláírjuk, és ezek a dolgok így mennek tovább.

A közös tervezés tulajdonképpen elindult. Nyilvánvalóan szeretnénk, ha ez a közös programok és valamiféle közös végrehajtás irányába elmenne, de meg kell mondanom, hogy ami most nálunk van, az ott is van. Például egy aradi gazda és egy hargitai gazda érdekei a földméretet és egyebet illetően nem azonosak, de az már nyilvánvaló, hogy a mi stratégiánk egy keretet tartalmaz, amit szeretnénk továbbvinni, amihez majd további kétoldalú tárgyalásokkal egészítjük ki a konkrétumokat, hiszen van uniós állam, van nem uniós állam, van a Kárpátalja, a Vajdaság, most még Horvátország is, de mások Szlovéniában a viszonyok, mint Szlovákiában a Felvidéken. Mindenesetre azt szeretnénk elérni, hogy az, amit mi családi gazdaságnak nevezünk, egy kiindulópont legyen, ezt szeretnénk megfogalmazni, és ez legyen a kiindulópont a többi gazdaság szerkezetében is. Itt elmondanám, nem arról van szó, hogy a nagyüzemeket hogyan osztanánk fel, hanem arról van szó, hogy a megszűnt kisgazdaságokat és a közepes gazdaságokat hogyan építjük újból, hiszen ha most azt mondjuk, hogy a 3 millió sertésből hogyan lehet 6 millió sertést vagy többet csinálni, akkor mindenképpen ezt a szegmenst figyelembe kell venni, hiszen még a 10 millió sertés korszakában is ennek több mint a fele a kisgazdaságokból volt, miközben most azt éljük, hogy egyre nagyobbak a telepek, de egyre kisebb a sertéslétszám.

Az „Új kézfogás” Közalapítványról: most a Bethlen Gábor Alap magában foglalja ezeket a támogatásokat. Vizsgálva a múlt évek kapcsolatait, az a gond, hogy inkább a személyes kapcsolatok működtek, mert amint említettem, valahogyan ezek a szervezetek nem működtek, tehát nekünk most az a törekvésünk és célunk, hogy olyan szervezetekkel tudjunk kapcsolatot felvenni, amelyek szervezeti szinten is ténylegesen képviselik az érdekeket szervezeti. Ehhez szeretnénk támogatást nyújtani.

A magyar termékről: igen, remélem, megjelenik az, hogy mi a magyar termék. A mi stratégiánkban azt írjuk, hogy a magyar termék legyen a kiváló minőségű termék szinonimája. Ezt mi kiterjeszthetjük a Kárpát-medencei termékekre is, de tudom, van ilyen kezdeményezés a Hargitában, a Vajdaságban is, ami azt jelenthetné, hogy jó együttműködéssel a világ megtanulja, hogy van egy Kárpát-medencei térség, ahol jó minőségű termékeket állítanak elő. Nagyon sokszínű a területünk, úgyhogy sok mindent tudunk csinálni. A monokultúra nekünk egyenesen nem megy.

Úgy gondolom, mindenre válaszoltam. A demográfiai földprogramról a kollégám tud tájékoztatást adni.

ELNÖK: Parancsoljon!

DR. CZENE ZSOLT osztályvezető (Vidékfejlesztési Minisztérium): A demográfiai földprogram most áll kidolgozás alatt, ősszel szeretnénk ennek a koncepciónak a tervét kidolgozni, és amennyiben szükséges, lehetőleg kormányrendeletet is hozni erről.

Ez két lépcsőben indulna. Egyrészt most fogja meghirdetni a Nemzeti Földalap 80 ezer hektár bérleti szerződését. Ebbe preferenciaként kívánjuk beépíteni a gyermekvállalást vagy ahol már gyermekek vannak, és a helyben lakó fiatalok földet kívánnak bérelni. 2012-től, a jövő évtől szeretnénk ezt a programot indítani. Ez annak is függvénye, hogy a Nemzeti Földalagnál hogyan állnak majd rendelkezésre azok a földterületek, amelyeket erre lehet használni, és ki kell alakítani ennek a támogató eszközrendszerét.

Van még egy eleme, az ÚMVP-ben lévő fiatal gazda támogatás, de ez jelenleg abszolút nem szolgálja a demográfiai célokat, sőt, igazából hátrány, ha valakinek gyermeke

születik, tehát apró változtatással ezt is szeretnénk életszerűbbé tenni. Ehhez az uniós lábat is meg kell teremteni, de jelenleg ez alapvetően nem az uniós támogatásokra építkezik, hanem a nemzeti költségvetésre és a meglévő földvagyonra.

A környező országokra egyelőre nem terveztünk ilyent, és bevallom, nem tudom, van-e ott ilyen kezdeményezés, lehet, hogy Sziebert István tudja. Biztosan hasznos lenne, ha lehetne.

ELNÖK: Öné a szó.

DR. SZIEBERT ISTVÁN politikai főtanácsadó (Vidékfejlesztési Minisztérium): Igen, ez kimaradt, de nincs. Szeretném elmondani, hogy ténylegesen a tervezési munkánk itt még nem tart, ez még nem kerül bele, de mi felvetjük, hogy ez jó lenne.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Amennyiben nincs több kérdés, szeretném megköszönni az osztályvezető úrnak és a főtanácsadó úrnak a tájékoztatót. Nagyon köszönöm a tevékenységüket és az előadásukat. További jó munkát kívánok önöknek. Viszontlátásra! *(Dr. Sziebert István és dr. Czene Zsolt elhagyják az üléstermet.)*

Egyebek

Tisztelt Bizottság! Az Egyebek napirendi ponttal folytatjuk. A kihelyezett bizottsági ülést október 19-én szerdára, vagy 20-ára, 21-ére, 22-ére tervezzük, de ezt most nem tudjuk eldönteni.

Van-e valakinek kérdése, megjegyzése? *(Nincs jelzés.)* Mindenkinek további jó munkát kívánok, mai bizottsági ülésünket bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 56 perc)

Potápi Árpád János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Gálné Videk Györgyi